

در گفت و گو با سید جواد حسینی، معاون وزیر و رئیس سازمان بهزیستی کشور مطرح شد:

از طرح «سلام» تا نقش سازمان در بحران ها و مقابله با تحریم ها

رئیس مرکز توسعه کارآفرینی، اشتغال و توانمندسازی سازمان
بهزیستی تاکید کرد:

طرح سلام؛ الگویی نوین در توانمندسازی اجتماعی
و اقتصادی جوانان و محلات

معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
تاکید کرد:

طرح «سلام»؛ گام جدید برای ایجاد تعاونی های
محله محور و توسعه اشتغال در کشور

سازمان بهزیستی کشور

این تلفن‌ها را به خاطر بسپارید!

۱۴۸۰

صدای مشاور

همراه شما در تمامی مراحل زندگی
[مشاوره خانوادگی، تربیتی،
تحصیلی و...]

۱۲۳

اورژانس اجتماعی

[مداخله در بحران‌های فردی،
اجتماعی خانوادگی]

۱۴۸۲

دیده‌بان بهزیستی

[سامانه نظارت مردمی
سازمان بهزیستی کشور]

در گفت‌وگو با سید جواد حسینی، معاون وزیر و رئیس سازمان بهزیستی کشور مطرح شد:

معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تاکید کرد:

از طرح "سلام" تا نقش سازمان در بحران‌ها و مقابله با تحریم‌ها

طرح «سلام»؛ گام جدید برای ایجاد تعاونی‌های محله‌محور و توسعه اشتغال در کشور

معاون امور توانبخشی سازمان بهزیستی خبر داد:

برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه در طرح «سلام» موتور محرک توسعه اجتماعی در محلات است

رئیس مرکز توسعه کار آفرینی، اشتغال و توانمندسازی سازمان بهزیستی تاکید کرد:

طرح سلام؛ الگویی نوین در توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی جوانان و محلات

۱۰ رئیس مرکز مشارکتهای مردمی و توسعه ظرفیت‌های اجتماعی و فرهنگی سازمان بهزیستی کشور:
تقویت شبکه مدیریت محله‌محور با مراکز مثبت زندگی

۱۰ رئیس مرکز فوریت‌های اجتماعی، پیشگیری از آسیب‌ها و بازتوانی اعتماد سازمان بهزیستی تاکید کرد:
به حداقل رساندن آسیب‌های اجتماعی در میان نوجوانان با طرح سلام

۱۱ دبیر علمی طرح سلام:
ارتقاء سلامت اجتماعی محله‌محور مدلی نوین برای حکمرانی اجتماع‌محور و توسعه پایدار

۱۲ مدیرکل دفتر مشاوره روانشناختی معاونت سلامت اجتماعی بهزیستی تشریح کرد:
تسهیلات و نحوه همکاری در طرح سلام

۱۴ معاون توانمندسازی و رفاه اجتماعی مرکز توسعه کارآفرینی اشتغال و توانمندسازی سازمان بهزیستی خبر داد:
اجرای طرح سلام برای توانمندسازی نوجوانان و جوانان

۱۵ معاون مرکز پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی:
تسهیلگری فرایند توانمندسازی مردم محلی در طرح «سلام»

۱۶ کارشناس کشوری طرح سلام
ارتقای سلامت اجتماعی از طریق مشارکت ملی و محلی

۳ در گفت‌وگو با سید جواد حسینی، معاون وزیر و رئیس سازمان بهزیستی کشور مطرح شد:
از طرح «سلام» تا نقش سازمان در بحران‌ها و مقابله با تحریم‌ها

۴ مشاور رئیس سازمان در امور فرابخشی، ارتباطات و راهبر روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان بهزیستی کشور
تحول اجتماعی از دل محلات آسیب‌پذیر

۵ معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تاکید کرد:
طرح «سلام»؛ گام جدید برای ایجاد تعاونی‌های محله‌محور و توسعه اشتغال در کشور

۶ معاون امور توانبخشی سازمان بهزیستی خبر داد:
برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه در طرح «سلام»،
موتور محرک توسعه اجتماعی در محلات است

۶ رئیس دبیرخانه شورای ملی سالمندان سازمان بهزیستی مطرح کرد:
هم‌افزایی طرح‌های «مهر» و «سلام»؛ گامی مؤثر در ارتقای سلامت اجتماعی سالمندان

۷ رئیس مرکز توسعه کارآفرینی، اشتغال و توانمندسازی سازمان بهزیستی تاکید کرد:
طرح سلام؛ الگویی نوین در توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی جوانان و محلات

در گفت‌وگو با سید جواد حسینی، معاون وزیر و رئیس سازمان بهزیستی کشور مطرح شد:

از طرح "سلام"

تا نقش سازمان در بحران‌ها و مقابله با تحریم‌ها

خدمات اجتماعی بهره‌مند شوند.
۲. استانداردسازی، یعنی خدمات باید با کیفیت مناسب ارائه شوند.
۳. عدالت، به این معنا که خدمات باید به شکل عادلانه توزیع شده و اولویت با کسانی باشد که نیاز بیشتری دارند.

طرح «سلام» که بارها به آن اشاره کرده‌اید، دقیقاً چیست؟

«سلام» مخفف سلامت اجتماعی محله‌محور است. این طرح با هدف تحقق سلامت اجتماعی در سه بُعد زیستی، روانی و اجتماعی طراحی شده و مبتنی بر ظرفیت‌سازی در محلات و مشارکت نهادهای محلی است. ما برای اجرای آن از فضاهای عمومی محله، به‌ویژه مدارس، استفاده می‌کنیم.

مدارس چگونه در این طرح به کار گرفته می‌شوند؟

با وزیر آموزش و پرورش تفاهم‌نامه‌ای امضا کردیم تا در مرحله اول در هر استان یک مدرسه

در شرایطی که سازمان بهزیستی کشور با جامعه هدفی ۸ میلیون نفره، که به صورت انفرادی و مبتنی بر شرایط ویژه از سازمان خدمت می‌گیرند و آحاد جامعه که دریافت‌کننده خدمات عمومی نظیر خدمات پیشگیرانه و آگاه‌سازی هستند، نقشی محوری نه تنها در حمایت‌های اجتماعی بلکه برای ارتقای سلامت اجتماعی نیز ایفا می‌کند، رئیس این سازمان از اجرای طرحی نوین با عنوان «سلام» خبر می‌دهد؛ طرحی محله‌محور که سلامت اجتماعی را از دل کانون‌های محلی نظیر مدارس، فرهنگسراها و مساجد به قلب محلات می‌برد. **سید جواد حسینی**، معاون وزیر و رئیس سازمان بهزیستی کشور، با تکیه بر مثلث طلایی خدمات اجتماعی (کفایت - عدالت - جامعیت)، از برنامه‌های گسترده‌ای برای سالمندان، نوجوانان، افراد دارای معلولیت و خانواده‌های نیازمند پرده برمی‌دارد؛ برنامه‌هایی که نه تنها در زمان بحران، بلکه برای ایجاد زیست اجتماعی پایدار طراحی شده‌اند. گفت‌وگو با او را می‌خوانید:

توسعه، این سازمان متولی اصلی سلامت اجتماعی کشور شناخته شده است.

شما از ابتدای مسئولیت خود، از «مثلث طلایی خدمات اجتماعی» صحبت کرده‌اید. این مفهوم دقیقاً به چه معناست؟

این مثلث شامل سه رکن اصلی است: ۱. تمامیت، یعنی همه افراد جامعه باید از

سازمان بهزیستی کشور چه جایگاهی در حوزه خدمات اجتماعی دارد؟

سازمان بهزیستی با جمعیت هدفی حدود ۸ میلیون نفر، بزرگ‌ترین نهاد حمایتی کشور است. خدمات آن طیف وسیعی از اقشار جامعه را دربرمی‌گیرد؛ از نوزادان و کودکان در طرح‌های غربالگری شنوایی و بینایی گرفته تا سالمندان، افراد دارای معلولیت، زنان سرپرست خانوار و آسیب‌دیدگان اجتماعی. بر اساس برنامه هفتم

در جریان جنگ دوازده روزه اخیر، سازمان بهزیستی چه نقشی ایفا کرد؟

ما در دو جبهه فعال بودیم:

۱. مراقبت از جمعیت هدف خودمان مانند کودکان، سالمندان و معلولان. فقط در تهران، ۶۵ مرکز نگهداری به مناطق امن منتقل شدند. به طور کلی ۶ هزار مددجو در روزهای ابتدایی جابه‌جا شدند.

۲. ارائه خدمات اجتماعی و روانی به عموم مردم که اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی در کنار هلال احمر، اولین دستگاهی بود که در محل حملات حاضر می‌شد و خدمات روانشناختی ارائه می‌داد.

نقش اورژانس اجتماعی در این بحران چگونه بود؟

در آن دوازده روز، ۱۷ هزار تماس منجر به عملیات داشتیم. روانشناسان و مددکاران ما به محض وقوع حادثه در محل حاضر می‌شدند و به افراد دچار اضطراب یا ترس، کمک‌های روانی می‌دادند. خدمات ما به محل‌های اسکان اضطراری هم کشیده شد.

آیا خدمات اورژانس اجتماعی پس از بحران نیز ادامه دارد؟

بله، بعد از مداخله، مددکاران و روانشناسان با افراد تماس می‌گیرند و پیگیری می‌کنند تا ببینند آیا فرد به زندگی عادی بازگشته یا نه. در برخی موارد، آموزش مهارت، کمک‌های حمایتی و هدایت به اشتغال هم ارائه می‌شود. طبق ارزیابی‌ها، ۶۵ درصد مداخلات ما اثر بخش بوده و در حوزه خودکشی این عدد به ۷۰ درصد می‌رسد.

ارتباط شرایط بحران با طرح سلام چیست؟

پس از جنگ، به سرعت و با همت کارشناسان سازمان، بخش دیگری برای طرح آماده شد که نام آن را "تاب آوری محلی" گذاشتیم. این بخش با مطالعه و مرور منابع داخلی و خارجی و استفاده از تجارب مداخله در بحران داخل سازمان آماده شده و جنبه‌های آمادگی، پیشگیرانه و اقدام در زمان و پس از بحران را پوشش می‌دهد. هم اکنون این بخش برای هر محله‌ای که اعلام نیاز کند، به صورت پروژه‌های محلی قابلیت اجرایی دارد.

اگر از شما در مورد وضعیت مطلوبتان برای نتایج طرح پیرسم، چه خواهید گفت؟

در یک جمله امیدوارم طرح بتواند مردم محلات را به نحوی توانمند کند تا با مشارکت حداکثری و فعال کردن ظرفیت‌های داخلی و نیز جذب داوطلبان، بتوانند محله‌ای با شکوه و آرامش و آسایش در فضایی اخلاقی و روابطی انسانی داشته باشند.

چه خدماتی برای سالمندان در طرح سلام در نظر گرفته شده؟

یکی از بخش‌های اصلی طرح، «طرح مهر و گفت‌وگو» برای سالمندان است. در این فضاها، سالمندان می‌توانند در کلاس‌های آموزشی، ورزشی، قصه‌گویی، خاطره‌گویی و فعالیت‌های هنری شرکت کنند. پنج محور کلیدی شامل استراحت، تغذیه، سبک زندگی، ورزش و نظام ارجاع برای آن‌ها تعریف شده است. هدف ما افزایش نشاط، توانمندی و تعاملات اجتماعی سالمندان است.

چرا تا این حد بر موضوع گفت‌وگو برای سالمندان تأکید دارید؟

بر اساس پیمایش‌ها، مهم‌ترین مشکل سالمندان احساس تنهایی است. حدود ۶۰ درصد آن‌ها تنها زندگی می‌کنند. حتی آن‌هایی که با خانواده هستند نیز از کاهش تعاملات اجتماعی ناراضی‌اند. ما با ایجاد پاتوق‌های اجتماعی در محله‌ها، محیطی شاد و تعامل محور برای آن‌ها فراهم کرده‌ایم.

شده و مشارکت محلی از خدماتی مانند آموزش، درمان، اشتغال و توانمندسازی بهره‌مند می‌شوند.

آیا در حوزه خدمات توانبخشی اقدام جدیدی برای سالمندان در نظر گرفته شده؟

بله، با همکاری انجمن اپتومتری ایران غربالگری بینایی برای سالمندان در مدارس محلات آغاز شده است. این برنامه مشابه طرح غربالگری بینایی کودکان است که در ۳۰ سال گذشته اجرا شده و موفقیت زیادی در کاهش نابینایی و تنبلی چشم داشته است.

و در تهران تعداد بیشتری، در ساعات غیرآموزشی در اختیار طرح قرار گیرند حتی در ادامه انجام فاز آزمایشی، مذاکره کرده ایم تا در هر منطقه آموزشی حداقل یک مدرسه و سپس بر اساس نیاز محلات و آمادگی مدارس و البته نتایج اجرای آزمایشی، طرح در کانون‌های محلی و مدارس گسترش یابد. در این فضاها، خدمات مختلفی از جمله برای سالمندان، نوجوانان و افراد دارای معلولیت ارائه می‌شود.

آیا طرح سلام فقط به سالمندان اختصاص دارد؟

خیر، محور دوم طرح به نوجوانان ۱۳ تا ۱۸ سال اختصاص دارد. این نوجوانان در مدارس محلات غربالگری استعداد، ویژگی‌های شخصیتی و علایق شغلی می‌شوند. در ادامه، مهارت‌آموزی برایشان انجام می‌شود و در ۱۸ سالگی، بر اساس نیاز و بررسی‌های تخصصی از امکانات و تسهیلات اشتغال (در گروه‌های تحت حمایت سازمان) بهره‌مند خواهند شد.

طرح «سلام» چه ارتباطی با برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه یا «CBR» دارد؟

CBR یا توانبخشی مبتنی بر جامعه، قبلاً در ۹۵ درصد روستاهای کشور اجرا شده بود. اکنون این طرح به محلات شهری نیز گسترش یافته است. در قالب طرح سلام، تمامی افراد دارای معلولیت محلات بر اساس ارزیابی‌های طرح و نیازهای برآورد

تحول اجتماعی از دل محلات آسیب پذیر

اجتماعی محله محور» (سلام) به منظور ارتقای کیفیت زندگی، توانمندسازی محلی و کاهش مشکلات و آسیب های اجتماعی و اقتصادی در این مناطق طراحی شده است.

مهمترین هدف این طرح، ارتقاء سلامت اجتماعی و افزایش تاب آوری محله ها است. اجرای این طرح در مرحله آزمایشی در ۳۱ استان و از هر استان حداقل یک محله (به جز تهران که برنامه اجرا در ۲۰ محله) را مدنظر قرار داده، با همکاری دستگاه های دولتی، غیردولتی و سازمان دهی ظرفیت های مردمی، می تواند زمینه ساز تغییرات مثبت در شرایط زندگی ساکنین این محلات باشد.

در این مسیر، شناسایی مشکلات و نیازهای محلات، آموزش و آگاه سازی عمومی، تقویت سرمایه اجتماعی و افزایش همکاری های محلی از جمله راهبردهای مهم این طرح است. همچنین، تشکیل تیم های تخصصی و ارائه خدمات در حوزه های مختلف مانند بهداشت، درمان، آموزش، اشتغال زایی، مسکن و عمران از جمله اقدامات عملیاتی است که برای اجرای این طرح می تواند متناسب با پیشرفت طرح و نیاز محله در نظر گرفته شود.

بی شک، با تکیه بر مشارکت مردم و همکاری تمامی دستگاه ها و نهادهای دولتی و غیردولتی، می توان به ایجاد تغییرات پایدار و مثبت در شرایط زندگی مردم این محلات امید بست و قدمی مؤثر در راستای عدالت اجتماعی و توانمندسازی جوامع کم بر خوردار برداشت. برای موفقیت این طرح، مشارکت هر چه بیشتر ساکنان و فعال سازی ظرفیت های اجتماعی و محلی اهمیت زیادی دارد، در این مسیر رسانه های محلی، آگاهی عمومی، ایجاد ساز و کار نظارت از طریق تعاملات و ساز و کارهای انتقال اطلاعات بسیار مهم است. بخش روابط عمومی سازمان در این مسیر آمادگی همکاری برای تقویت ظرفیت محلات را دارد.

یکی از مؤثرترین راهکارها برای توانمندسازی این محلات، استفاده از ظرفیت های اجتماع محور و برنامه های مبتنی بر مشارکت مردم است. این برنامه ها می توانند به ارتقاء سطح اعتماد به نفس، همبستگی اجتماعی و بهبود شرایط زندگی ساکنین این محلات منجر شود.

سعید خادمی

مشاور رئیس سازمان در امور فرابخشی، ارتباطات و راهبر روابط عمومی و امور بین الملل سازمان بهزیستی کشور

در دنیای امروز، شاهد تحولاتی شگرف در ابعاد مختلف زندگی بشری هستیم که این تحولات به ویژه در جوامع شهری خود را بیشتر نمایان می سازد. در ایران نیز با افزایش روزافزون جمعیت و روند مهاجرت به شهرها، مناطق کم بر خوردار و آسیب پذیر در نقاط مختلف کشور به وجود آمده اند. این محلات به دلیل پایین بودن سطح آگاهی و دانش عمومی، با چالش های مختلف اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و روانی روبرو هستند که نیازمند توجه و اقدام جدی است.

یکی از مؤثرترین راهکارها برای توانمندسازی این محلات، استفاده از ظرفیت های اجتماع محور و برنامه های مبتنی بر مشارکت مردم است. این برنامه ها می توانند به ارتقاء سطح اعتماد به نفس، همبستگی اجتماعی و بهبود شرایط زندگی ساکنین این محلات منجر شود. در این راستا، طرح «سلامت

معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تاکید کرد:

طرح «سلام»؛ گام جدید برای ایجاد تعاونی‌های محله‌محور و توسعه اشتغال در کشور

چه ویژگی‌هایی باعث جذب مردم به

این طرح می‌شود؟

یکی از ویژگی‌های مهم این طرح، تعریف فعالیت‌های اقتصادی در هر محله است که مردم می‌توانند در آن مشارکت کنند. به‌طور مثال، در هر محله تعدادی فروشگاه یا سوپرمارکت وجود دارد که می‌توانند خریدهای خود را به صورت جمعی انجام دهند. این کار باعث کاهش هزینه‌ها، افزایش کیفیت و ایجاد یک فضای جمعی و هماهنگ برای فعالیت‌های اقتصادی می‌شود.

تعاونی‌های محله‌ها چگونه می‌توانند با

هم‌همکاری کنند؟

تعاونی‌های محله‌ها می‌توانند در کنار هم قرار بگیرند و یک تعاونی بزرگ‌تر تشکیل دهند که تأمین نیازهای چندین محله را به صورت تجمیعی انجام دهد. این همکاری منجر به خرید مواد اولیه با قیمت کمتر و سود بیشتر برای همه می‌شود و در نهایت هزینه‌های اجتماعی طرح را نیز تأمین می‌کند.

مردم چگونه می‌توانند در پیشرفت

محله خود نقش داشته باشند؟

وقتی محله به‌طور رسمی تحت مدیریت تعاونی قرار می‌گیرد، مردم می‌توانند طرح‌ها و ایده‌های خود را برای پیشرفت محله ارائه دهند. این طرح‌ها می‌تواند در زمینه‌های مختلفی باشد، مثل بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی یا فرهنگی محله. از طرفی هیئت‌مدیره تعاونی‌ها ظرفیت دارند که این ایده‌ها را جمع‌آوری کرده و برای پیشرفت محله اجرایی کنند.

چه اقداماتی برای موفقیت این طرح

ضروری است؟

از ابتدا باید تعاونی‌ها به‌درستی راه‌اندازی شوند. برای این که طرح «سلام» به‌طور مؤثر و پایدار اجرا شود، تعاونی‌ها باید به‌طور حرفه‌ای و دقیق مدیریت شوند تا واقعاً به ارتقای سطح زندگی مردم در محله‌ها کمک کنند. همچنین، همکاری نزدیک و هماهنگی با نهادهای مختلف در سطح محله ضروری است.

اولین تعاونی محله‌محور کجا افتتاح

شد؟

نخستین تعاونی محله‌محور در منطقه ۴ تهران افتتاح شد. این افتتاح نقطه آغازین برای گسترش این طرح در سایر محلات کشور بود.

طرح «سلام» با هدف تقویت سلامت اجتماعی و اقتصادی محلات کشور از طریق ایجاد تعاونی‌های محله‌محور به مرحله اجرا درآمده است. این طرح که با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان بهزیستی آغاز شده، قرار است در آینده‌ای نزدیک به سایر محلات کشور نیز گسترش یابد. آنطور که **یعقوب رستمی مال خلیفه** معاون امور تعاون وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی می‌گوید: هدف این طرح، ایجاد فرصت‌های اقتصادی، اشتغال‌زایی و ارتقای کیفیت زندگی در سطح محله‌ها است. گفت‌وگو با او را می‌خوانید:

هدف از اجرای طرح «سلام» چیست و

چگونه به مردم کمک می‌کند؟

هدف اصلی طرح «سلام» این است که محلات کشور به یک جامعه کوچک تبدیل شوند که با همکاری و مشارکت مردم، فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی خود را مدیریت کنند. این طرح به‌ویژه به اشتغال و درآمدزایی در محلات کمک می‌کند و به هر محله این فرصت را می‌دهد که از ظرفیت‌های خود بهره‌برداری کند.

در اجرای این طرح چه نهادهایی

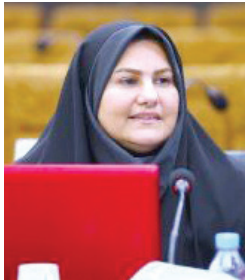
همکاری دارند و نقش هر کدام چیست؟

در این طرح، سازمان بهزیستی مسئول برنامه‌ریزی امور اجتماعی است و وزارت تعاون نیز مسئول برنامه‌ریزی و راه‌اندازی تعاونی‌های محله‌محور و فعالیت‌های اقتصادی در آن‌ها خواهد بود. این دو نهاد در کنار هم تلاش می‌کنند تا طرح به‌درستی اجرا شود.

رئیس دبیرخانه شورای ملی سالمندان
سازمان بهزیستی مطرح کرد:

هم‌افزایی طرح‌های «مهر» و «سلام»؛ گامی مؤثر در ارتقای سلامت اجتماعی سالمندان

مژگان رضا زاده، رئیس
دبیرخانه شورای ملی
سالمندان، در خصوص
هم‌افزایی طرح‌های «مهر»
و «سلام» گفت: طرح‌های
«مهر» و «سلام» به‌عنوان
دو برنامه کلیدی سازمان
بهزیستی کشور، نقش مهمی
در ارتقای سلامت اجتماعی
سالمندان ایفا می‌کنند. این
دو طرح با هدف کاهش انزوای

اجتماعی و تقویت روابط عاطفی و اجتماعی سالمندان، طراحی
شده‌اند و امروز در حال گسترش در سطح کشور هستند.
او افزود: طرح «مهر» با تمرکز بر گفت‌وگو و انتقال تجربه میان
سالمندان، فضایی برای کاهش احساس تنهایی و تقویت پیوندهای
اجتماعی فراهم می‌آورد. در مقابل، طرح «سلام» به‌عنوان یک برنامه
جامع، با ارائه خدمات آموزشی و توانمندسازی در سطح محله، به
افزایش مشارکت اجتماعی سالمندان و بازنشت‌شان کمک می‌کند.
رضا زاده تأکید کرد: ارتباط این دو طرح در واقع مکمل هم است. در
واقع طرح «مهر» به‌عنوان بازوی محتوایی طرح «سلام»، فرصت‌های
گفت‌وگو و ارتباطات عاطفی را در بستر کانون‌های محلی فراهم
می‌آورد، در حالی که طرح «سلام» با فراهم کردن ساختار اجرایی
و محلی، اجرای این برنامه‌ها را در سطح محله تسهیل می‌کند.
او در ادامه افزود: نتایج مورد انتظار از اجرای هم‌افزایی این دو طرح،
شامل کاهش احساس تنهایی و انزوای سالمندان، ارتقای نشاط
اجتماعی و سلامت روان، و تقویت همبستگی خانوادگی و محلی
است. این طرح‌ها همچنین به مستندسازی تجربیات و گفت‌وگوهای
سالمندان برای نسل‌های بعدی کمک می‌کنند و جایگاه مدرسه‌ها
و کانون‌های محلی را به‌عنوان پایگاه‌های اجتماعی حمایت از
سالمندان تقویت خواهند کرد.

رضا زاده در پایان با اشاره به ساختار اجرایی طرح «سلام»
گفت: طرح «سلام» با ساختار دو سطحی خود، هم سیاست‌گذاری
و هم اجرای خدمات در سطح محله‌ها را پوشش می‌دهد. این طرح
با همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد و استفاده از ظرفیت‌های محلی،
به‌طور مستمر در حال گسترش است و قابلیت توسعه‌پذیری آن باعث
می‌شود که در آینده خدمات بیشتری به جامعه هدف ارائه شود.

معاون امور توانبخشی سازمان بهزیستی
خبر داد:

برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه در طرح «سلام»، موتور محرک توسعه اجتماعی در محلات است

معاون امور توانبخشی سازمان
بهزیستی کشور با تأکید بر نقش
کلیدی برنامه توانبخشی مبتنی
بر جامعه (CBR) در طرح «سلام»،
این برنامه را نه تنها ابزاری برای ارائه
خدمات توانبخشی، بلکه موتور
محرکی برای مشارکت اجتماعی،
توسعه محله‌محور و ارتقای کیفیت
زندگی افراد دارای معلولیت دانست.
فاطمه عباسی، معاون امور
توانبخشی سازمان بهزیستی کشور،

با اشاره به نقش محوری برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه (CBR) در اجرای
طرح «سلام»، این برنامه را یکی از خدمات راهبردی و کلیدی سازمان در
مسیر توسعه اجتماعی و توانمندسازی افراد دارای معلولیت عنوان کرد.

وی اظهار داشت: CBR در چارچوب طرح «سلام» نه تنها خدمات
توانبخشی را در دسترس‌ترین سطح، یعنی درون محله‌ها و محل زندگی افراد
دارای معلولیت ارائه می‌دهد، بلکه به‌عنوان رویکردی اجتماع‌محور، دیدگاه
توسعه‌محور این طرح را نیز تقویت می‌کند. به گفته عباسی، تسهیلگران
CBR با شناسایی دقیق افراد دارای معلولیت، نیازهای آنان و ظرفیت‌های
محلی، زمینه ارائه خدمات در حوزه‌های سلامت، آموزش، اشتغال، حمایت
اجتماعی و توانمندسازی را به شکلی منسجم و متناسب با بافت محله فراهم
می‌کنند. او افزود: «هدف اصلی این است که دسترسی به خدمات برای همه
افراد، به‌ویژه افراد دارای معلولیت، ساده، برابر و پایدار باشد.» عباسی در ادامه
تأکید کرد: «یکی از ویژگی‌های برجسته این برنامه، بهره‌گیری از مشارکت
فعال جامعه محلی است. بطوریکه با همراهی خانواده‌ها، مدارس، شوراهای
محلی، سازمان‌های دولتی و نهادهای مردمی، گروه‌های داوطلب، شبکه‌های
محلی و تشکلهای اجتماع‌محور شکل می‌گیرند که نقش مؤثری در ارتقای
توان فردی و اجتماعی افراد دارای معلولیت دارند.»

وی تصریح کرد: «این سازوکارهای مشارکتی، زمینه حضور و مشارکت
فراگیر افراد دارای معلولیت در برنامه‌های توسعه‌محور محله را فراهم می‌آورند
و موجب تقویت سرمایه اجتماعی، افزایش حس تعلق اجتماعی، کاهش
موانع فیزیکی و نگرشی و حرکت به سمت حکمرانی محلی و توسعه پایدار
می‌شوند.» معاون امور توانبخشی سازمان بهزیستی کشور در پایان گفت:
CBR در قالب طرح «سلام»، صرفاً یک برنامه ارائه خدمات توانبخشی نیست،
بلکه به‌عنوان موتور محرک مشارکت، هم‌افزایی بین‌بخشی و ارتقای سلامت
اجتماعی و کیفیت زندگی در محلات عمل می‌کند.

رئیس مرکز توسعه کار آفرینی، اشتغال و توانمندسازی سازمان بهزیستی تاکید کرد:

طرح سلام؛ الگویی نوین در توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی جوانان و محلات

و جوانان به منظور شناسایی و تقویت مهارت‌های شغلی این گروه سنی نیز در دستور کار قرار دارد.

چه ارتباطی بین این برنامه‌ها و دیگر فعالیت‌های اجتماعی وجود دارد؟

این فعالیت‌ها ارتباط نزدیکی با مدارس، محلات و تعاونی‌های محلی دارند که موجب ایجاد یک حلقه کامل از خدمات می‌شود. این حلقه از شناسایی استعدادها شروع شده و به ایجاد فرصت‌های واقعی برای مشارکت اجتماعی و اقتصادی در سطح محلی و اجتماعی ادامه می‌یابد. این هم‌افزایی باعث تحقق هدف نهایی طرح سلام، یعنی توانمندسازی پایدار و همه‌جانبه، می‌شود.

با توجه به پیشرفت‌های صورت گرفته، آینده طرح سلام چگونه خواهد بود؟

با استمرار تلاش‌ها و همکاری همه دستگاه‌های مرتبط، امید است که طرح سلام به یک الگوی ملی در حوزه توانمندسازی و توسعه اجتماعی کشور تبدیل شود. این طرح با رویکردی جامع و پایدار می‌تواند به تقویت مشارکت اجتماعی، اقتصادی و توانمندسازی نسل جوان در سطح کشور کمک کند.

طرح سلام با هدف توانمندسازی جامعه و ارتقاء مهارت‌های فردی، از طریق شناسایی استعدادها و ایجاد فرصت‌های یادگیری، به دنبال تغییرات پایدار در سطح محلی و اجتماعی است. این طرح با رویکردی جامع و مشارکت فعال افراد، از مدارس تا محلات، در حال اجرا است و چشم‌اندازی ملی برای توسعه اجتماعی کشور دارد. با آرزو ذکایی‌فر، رئیس مرکز توسعه کار آفرینی، اشتغال و توانمندسازی سازمان بهزیستی به گفت و گو نشسته ایم که می‌خوانید:

آیا طرح سلام تاکنون دستاورد خاصی داشته است؟

بله، از جمله دستاوردهای مهم این طرح، برگزاری جلسات مشترک با بانک رفاه کارگران و معاونت تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بوده است. یکی از نتایج این همکاری‌ها، افتتاح اولین تعاونی محله‌یار در منطقه ۴ تهران است که به تقویت مشارکت اجتماعی و اقتصادی در سطح محله کمک می‌کند. علاوه بر این، راه‌اندازی حساب امید محله با مشارکت بانک رفاه و ایجاد باشگاه کار آفرینی نوجوانان و جوانان نیز از جمله اقدامات در دست اجرا است.

چه برنامه‌های مکملی در طرح سلام وجود دارد که می‌تواند به توانمندسازی جامعه کمک کند؟

یکی از برنامه‌های مکمل مهم، طرح استعدادسنجی نوجوانان ۱۳ تا ۱۸ سال است. این طرح به شناسایی ظرفیت‌ها و توانایی‌های نسل جوان می‌پردازد و هدف آن کشف استعدادهای بالقوه، هدایت آنها در مسیر شکوفایی و فراهم‌سازی بسترهای رشد فردی و اجتماعی است. علاوه بر این، طرح استعدادیابی و مهارت‌آموزی نوجوانان

طرح سلام چه اهدافی دارد و چگونه به توانمندسازی جامعه کمک می‌کند؟

طرح سلام با تکیه بر نیازسنجی دقیق، ایجاد فرصت‌های یادگیری، مشارکت فعال افراد و بهره‌گیری از ظرفیت‌های محلی و سازمانی، به دنبال ارتقاء مهارت‌ها، افزایش خودآگاهی و تقویت اثرگذاری فرد در جامعه است. هدف نهایی این طرح این است که هر فرد نه تنها دریافت‌کننده خدمات، بلکه به عنوان یک بازیگر فعال اجتماعی در مسیر توانمندسازی نقش ایفا کند.

چه مراحلی برای اجرای طرح سلام در نظر گرفته شده است؟

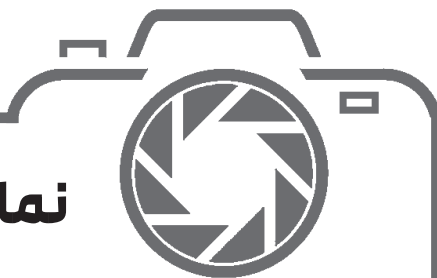
پس از امضای تفاهم‌نامه میان وزرای آموزش و پرورش و تعاون، کار و رفاه اجتماعی، جلسات متعددی برای تبیین چارچوب همکاری برگزار شد. راهنمای اجرایی طرح سلام و دستورالعمل‌های تخصصی به آموزش و پرورش و ادارات کل بهزیستی استان‌ها ارسال گردید. در حال حاضر، این طرح در مرحله پایلوت قرار دارد و در ۲۰ مدرسه در منطقه ۴ تهران و ۳۰ مدرسه در سطح کشور در حال اجرا است. همچنین اقدامات هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی و ارزیابی نتایج اولیه به صورت مستمر در جریان است.

طرح استعدادسنجی

نوجوانان ۱۳ تا ۱۸ سال است. شناسایی ظرفیت‌ها و توانایی‌های نسل جوان می‌پردازد و هدف آن کشف استعدادهای بالقوه، هدایت آنها در مسیر شکوفایی و فراهم‌سازی بسترهای رشد فردی و اجتماعی است

نمایی از اجرای طرح سلام

رئیس مرکز فوریت‌های اجتماعی، پیشگیری از آسیب‌ها و باز توانی اعتماد سازمان بهزیستی تاکید کرد:

به حداقل رساندن آسیب‌های اجتماعی در میان نوجوانان با طرح سلام

در این دوران، نوجوانان هنوز به طور کامل از تفکر نقادانه بهره‌مند نیستند و ممکن است به دلیل نداشتن مهارت‌های اجتماعی لازم، در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار گیرند. این برنامه فرصت مناسبی است تا نوجوانان با مشارکت در فعالیت‌های گروهی، مهارت‌های اجتماعی و تفکر نقادانه خود را تقویت کنند.

اهداف برنامه

حسینی در مورد اهداف طرح مانا گفت: «از اهداف اصلی این طرح می‌توان به ارتقاء توانمندی‌های نوجوانان، افزایش آگاهی آنها نسبت به مسائل و آسیب‌های اجتماعی، اصلاح نگرش‌ها به

جمع‌گرایی و کار گروهی، و همچنین ایجاد ظرفیت برای انجام فعالیت‌های مشارکتی در محله‌ها اشاره کرد. این اهداف به گونه‌ای طراحی شده است که نه تنها به نوجوانان کمک می‌کند بلکه موجب توسعه شبکه‌های مشارکتی برای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی

در سطح جامعه می‌شود.»

سوابق علمی- عملیاتی

رئیس مرکز فوریت‌های اجتماعی، پیشگیری از آسیب‌ها و باز توانی اعتماد سازمان بهزیستی در ادامه به سوابق این برنامه اشاره کرد و گفت: «این برنامه با پشتوانه قانونی از جمله ماده ۸۰ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه و ماده ۸۵ قانون برنامه هفتم توسعه به اجرا درآمده است. تجربه‌های موفق جهانی همچون طرح «شهر سالم» سازمان بهداشت جهانی نیز در این برنامه مورد استفاده قرار گرفته است. از آن زمان تا کنون، این برنامه در سطح کشور و در مناطق مختلف با استقبال خوبی مواجه شده است.»

آینده و چشم‌انداز

وی درباره آینده برنامه گفت: «هدف ما این است که تا پایان سال جاری بیش از ۳۶۰۹۰ نفر از نوجوانان کشور از طریق برنامه‌های آموزشی و مشارکتی در این طرح‌ها شرکت کنند. ما امیدواریم با گسترش این برنامه‌ها، بتوانیم در آینده نزدیک، آسیب‌های اجتماعی را در میان نوجوانان به حداقل برسانیم و شرایط بهتری را برای رشد اجتماعی آنان فراهم کنیم.»

سلمان حسینی، رئیس مرکز فوریت‌های اجتماعی، پیشگیری از آسیب‌ها و باز توانی اعتماد سازمان بهزیستی با اشاره به اهمیت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی گفت: «برنامه مشارکت اجتماعی نوجوانان ایران به عنوان یکی از ابزارهای موثر در ارتقاء سلامت اجتماعی و پیشگیری از معضلات اجتماعی در کشور مطرح است. این برنامه با هدف ایجاد فضایی سالم برای تعامل، مشارکت و کار گروهی نوجوانان، از سال ۱۳۹۷ در سراسر کشور به اجرا درآمده است.»

وی افزود: «با بهره‌گیری از رویکرد ظرفیت‌سازی و توانمندسازی نوجوانان، تلاش داریم تا این گروه سنی را در زمینه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی توانمند کنیم و به آنها فرصت دهیم تا در محیطی امن و تحت آموزش‌های تخصصی، به حل مسائل اجتماعی بپردازند.»

رئیس مرکز فوریت‌های اجتماعی، پیشگیری از آسیب‌ها و باز توانی اعتماد سازمان بهزیستی در ادامه به طرح مانا (مشارکت اجتماعی نوجوانان) اشاره کرد و توضیح داد: «این برنامه در تمامی مناطق

شهری، روستایی و عشایر نشین کشور اجرا شده است. هدف اصلی آن این است که نوجوانان در یک فضای محافظت‌شده، به تفکر درباره مشکلات اجتماعی بپردازند و راه‌حلی برای حل آنها ارائه دهند. در این فرایند، نوجوانان نه تنها شاهد بلکه فعالانه در حل مشکلات خود و دوستانشان مشارکت دارند.»

در شورای راهبری طرح سلام که با حضور تمامی مدیران ارشد سازمان برگزار می‌شود و ریاست آن را شخص رئیس سازمان بر عهده دارند، از تمام حوزه‌های سازمان برنامه‌هایی در طرح سلام به عنوان خدمات گام نخست ارائه می‌شود. این خدمات به تدریج و متناسب با نیاز محله افزایش خواهد یافت. از مرکز مانیز برنامه‌ها، مانادر گام اول انتخاب شده و با توضیحی که داده شد، در طرح سلام اجرا شده و گسترش یافته است. اهداف طرح سلام به خوبی با اجرای این برنامه هماهنگ است.

اهمیت و ضرورت

وی با تأکید بر اهمیت دوران نوجوانی گفت: «دوران نوجوانی مقطع حساسی است که نوجوانان به طور فزاینده‌ای تحت تأثیر همسالان خود قرار می‌گیرند.

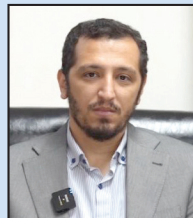
تقویت شبکه مدیریت محله محور با مراکز مثبت زندگی

سید محمد جواد حسینی

رئیس مرکز مشارکتهای مردمی و توسعه ظرفیت‌های اجتماعی و فرهنگی سازمان بهزیستی کشور

با عنایت به رویکرد محله‌محور که بر مشارکت مردمی و تمرکززدایی از دولت تأکید دارد، ۲۵۰۰ مرکز مثبت زندگی به عنوان یک ظرفیت مهم در ارائه خدمات رفاه و سلامت اجتماعی به آحاد جامعه، در سراسر کشور راه‌اندازی شده‌اند. این مراکز از سال ۱۴۰۰ تاکنون نقش موثری در حل مسائل اجتماعی محلات و ارتقای کیفیت زندگی ایفا کرده‌اند. هدف سازمان بهزیستی تقویت این شبکه و گسترش خدمات مبتنی بر فناوری و روش‌های اجتماعی است تا بتوان خدمات اجتماعی را به طور

عادلانه‌تر و مؤثرتر در سطح محله‌ها ارائه کرد. یکی از اهداف این برنامه تسهیل دسترسی گروه‌های هدف به خدمات تخصصی سازمان در سطح محله است. این رویکرد به کاهش تصدی‌گری

دولت، تقویت نقش بخش غیر دولتی در ارائه خدمات و کاهش تردهای غیر ضروری متقاضیان دریافت خدمت است. از سوی دیگر، شناسایی دقیق نیازهای محله‌ها و ارتقای مشارکت اجتماعی از دیگر اهداف کلیدی ما به شمار می‌رود. همچنین، این طرح به دنبال توانمندسازی گروه‌های در یافت کننده خدمات حمایتی ساکنان محلی، افزایش آگاهی عمومی و ارتقای کیفیت زندگی در محلات است. برنامه که قصد دارد از طریق شناسایی معتمدین و خیرین محلی، و جلب حمایت آنان، مشارکت مردمی را تقویت کرده تا شرایطی فراهم کند که خدمات اجتماعی به شکلی پایدارتر و مؤثرتر در دسترس مردم قرار گیرد.

در این راستا، برنامه‌های عملیاتی بهزیستی شامل تشکیل تیم‌های محله‌ای، شناسایی مسائل اجتماعی و فرهنگی محله‌ها، برگزاری کارگاه‌های آموزشی و توانمندسازی، ارائه خدمات مددکاری و جذب خیرین و داوطلبان محلی است. شاخص‌هایی نظیر میزان رضایت جامعه هدف، کاهش آسیب‌های اجتماعی و تعداد مشارکت‌کنندگان در برنامه‌ها، به عنوان معیارهای ارزیابی عملکرد در نظر گرفته خواهند شد.

البته این برنامه با همکاری نهادهای دولتی، خیرین و ظرفیت‌های محلی نظیر مساجد و مدارس، در سال‌های آتی قابل توسعه و گسترش خواهد بود.

مرکز مشارکت‌ها با ایجاد شبکه داوطلبان و استفاده از ظرفیت مراکز مثبت زندگی و نیز استقرار تسهیلگران طرح سلام در مراکز مثبت زندگی، به اجرای این طرح یاری می‌رساند. این طرح با وظیفه مراکز مثبت زندگی در خصوص گسترش اقدامات اجتماع محور، بسیار نزدیک است. در مجموع، طرح سلام در راستای تحقق حکمرانی محلی و عدالت اجتماعی، می‌تواند نقشی کلیدی در بهبود شرایط زندگی مردم در محلات ایفا کند.

دبیر علمی طرح سلام:

ارتقاء سلامت اجتماعی محله محور مدلی نوین برای حکمرانی اجتماع محور و توسعه پایدار

در سال‌های اخیر، توجه به سلامت اجتماعی به عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه، اهمیت ویژه‌ای یافته است. طرح «ارتقاء سلامت اجتماعی محله محور» با تمرکز بر شناسایی، بسیج و بهره‌برداری از ظرفیت‌های محلی، الگویی نوین و مشارکت محور ارائه می‌دهد که می‌تواند پلی مؤثر میان سیاست‌های کلان و نیازهای واقعی ساکنان محله‌ها باشد. آن‌طور که **مهر داد احترامی**، دبیر علمی طرح سلام می‌گوید: این رویکرد، با ایجاد شبکه‌های محلی و بهره‌گیری از تسهیلات، به دنبال کاهش آسیب‌های اجتماعی، تقویت سرمایه اجتماعی و تحقق حکمرانی اجتماع محور در راستای توسعه‌ای پایدار و عادلانه است. گفت و گو با او را می‌خوانید:

۱. شبکه داوطلبان
 ۲. فدراسیون تسهیلاتگران
 ۳. شبکه خدمات (دولتی - حاکمیتی)
- این چهار ستون در کنار هم بستری را فراهم می‌کنند تا پروژه‌های طراحی شده توسط خود ساکنان محله به اجرا درآیند و مسیر پیشرفت و توسعه محلی شکل گیرد. این فرایند در نهایت منجر به تحقق حکمرانی اجتماع محور و شکوفایی محلی خواهد شد.

اجزای کلیدی شبکه محلی شامل چه مواردی است؟

- سه عنصر اصلی با کمک تسهیلاتگران شکل خواهد گرفت:
۱. پرونده سلامت اجتماعی محله که شامل داشته‌ها، نیازها و داده‌های تحلیلی است.
 ۲. بانک دارایی محله که شفاف‌سازی و تجمیع منابع محلی را بر عهده دارد.
 ۳. سازمان محلی که با مشارکت ساکنان، مدیریت حکمرانی محلی را انجام می‌دهد.

آیا این شبکه‌ها با سایر نهادها هم ارتباط خواهند بود؟

بله، این شبکه‌ها می‌توانند به صورت ائتلاف‌های موقت یا دائمی، با سایر محله‌ها یا دستگاه‌ها بر اساس منافع مشترک اقدامات مشارکتی انجام دهند؛ همچنین در ساماندهی نقشه‌های سلامت مرتبط نظیر مسیر رودخانه‌ها یا معادن نیز ایفای نقش خواهد کرد.

چه چالش‌هایی ممکن است در اجرای طرح ایجاد شود؟

مشکلاتی مانند تأمین منابع، عدم همراهی محلی یا بروز حوادث غیرمترقبه ممکن است پیش آید. اما با توجه به تجارب موجود، عبور از این چالش‌ها چندان دشوار نخواهد بود.

مهم‌ترین نگرانی در مسیر اجرای طرح چیست؟

نگرانی اصلی، کنار گذاشتن اصل مشارکت، نادیده گرفتن مهارت‌های تسهیلاتگری، احساس مالکیت از سوی دستگاه‌های دولتی، و محدودسازی توان تصمیم‌گیری ذی‌نفعان محلی است. برای مقابله با این موارد، باید به صورت مستمر بر توانمندسازی و مهارت‌آموزی گروه‌های ذی‌نفع تأکید کرد و شفافیت کامل در تمامی فرایندها رعایت شود.

راهکار اجرایی برای اصلاح مسیر در طول اجرا چیست؟

نظارت و مداخله مستقیم تمام ذی‌نفعان (و نه صرفاً نمایندگی آن‌ها) در فرآیند ارزیابی و ارزشیابی، راهکاری کلیدی برای اصلاح مسیر و تضمین موفقیت طرح خواهد بود.

گرفته می‌شوند.
(ت) توسعه پایدار اجتماعی؛ ارتقاء سلامت اجتماعی در سطح محله، زیربنایی برای توسعه پایدار و تحقق عدالت اجتماعی خواهد بود.

دستاوردهای اجرای این طرح در سطح کلان چه خواهد بود؟

این طرح می‌تواند به تقویت انسجام اجتماعی، کاهش آسیب‌های اجتماعی و ارتقاء کیفیت زندگی منجر شود. همچنین، با ایجاد شبکه‌ای از نهادها و افراد محلی، پلی میان سیاست‌های کلان و نیازهای واقعی جامعه ایجاد می‌کند و به عنوان الگویی موفق برای سایر موضوعات کشور قابل ارائه است.

بسیج منابع و ظرفیت‌های محلی چه تاثیری در بهبود محله‌ها دارد؟

بسیج این منابع باعث ایجاد مشارکت فعال ساکنان در ارتقاء کیفیت زندگی و شرایط محله شده و به طور مستقیم به بهبود وضعیت سلامت اجتماعی در محله‌ها منجر خواهد شد. در واقع، این یک روش مناسب برای سیاست‌گذاری کلان در زمینه توسعه اجتماعی است.

ساختار آینده این طرح چگونه پیش‌بینی شده است؟

طرح در چشم‌انداز خود به ایجاد شبکه‌ای محلی به عنوان هسته‌ای اصلی متکی است که با سه شبکه دیگر تعامل خواهد داشت:

در باره‌ی پیشینه‌ی رویکردهای توسعه‌ای در کشور توضیح دهید؟

در چند دهه گذشته، رویکردهای اساسی توسعه در کشور اجرا شده‌اند که می‌توان نمونه‌های موفق از آن‌ها را یافت. یکی از نمونه‌های برجسته، برنامه‌های خدمات بهداشتی اولیه بوده‌اند که به‌ویژه در مناطق روستایی بسیار گسترده و موفق عمل کرده‌اند.

مفهوم «ارتقاء سلامت اجتماعی محله محور» دقیقاً به چه معناست و چه جایگاهی دارد؟

این مفهوم بر شناسایی، سازماندهی و به‌کارگیری ظرفیت‌های محلی تمرکز دارد و چارچوبی علمی برای ارتقاء سلامت اجتماعی ارائه می‌دهد. به عبارتی، با تکیه بر مشارکت و منابع محلی، می‌توان گام‌های مؤثری در جهت بهبود وضعیت اجتماعی برداشت.

این رویکرد چه کاربردهایی در عمل دارد؟

این رویکرد در چند زمینه کلیدی اثربخشی بالایی دارد:

(الف) پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی؛ با استفاده از ظرفیت‌های محلی، آگاهی عمومی افزایش یافته و انسجام اجتماعی تقویت می‌شود.

(ب) افزایش مشارکت اجتماعی؛ جوامع محلی توانمند می‌شوند و حس تعلق و مسئولیت‌پذیری در شهروندان تقویت می‌گردد.

(پ) استفاده بهینه از منابع موجود؛ نهادهای مدنی، گروه‌های مذهبی و فرهنگی، و مشارکت مردمی به کار

مدیر کل دفتر مشاوره روانشناختی معاونت سلامت اجتماعی بهزیستی تشریح کرد:

تسهیلات و نحوه همکاری در طرح سلام

دفتر مشاوره روانشناختی معاونت سلامت اجتماعی بهزیستی به عنوان یک نهاد تخصصی در حوزه سلامت روانی اجتماعی، با هدف ارتقاء سلامت روان در سطح جامعه و پیشگیری از بروز مشکلات روانشناختی، تلاش می کند و به دنبال گسترش این خدمات در تمامی نقاط کشور است. در این راستا طرح سلام می تواند با همکاری مردم و استفاده از ظرفیت های محلی، نقش مؤثری در ارتقاء سلامت روان جامعه ایفا کرده و به بهبود کیفیت زندگی افراد کمک کند.

ابراهیم غفاری، مدیر کل دفتر مشاوره روانشناختی معاونت سلامت اجتماعی سازمان بهزیستی کشور، با بیان اهمیت آموزش مهارت های زندگی در پیشگیری از آسیب های روانی اجتماعی، اعلام کرد: آموزش مهارت های زندگی از جمله مهارت های ارتباطی، حل مسئله، خودآگاهی، تصمیم گیری و تفکر خلاق، برنامه ای است که با هدف ارتقاء سلامت روان و پیشگیری از آسیب های اجتماعی طراحی و اجرایی می شود. این مهارت ها به طور ویژه می توانند در کاهش مشکلات روانی همچون اضطراب، افسردگی و خشونت مؤثر باشند و از بروز آسیب های اجتماعی مانند طلاق، اعتیاد و آسیب های خانوادگی جلوگیری کنند.

به عموم مردم در نظر گرفته شده است.

تسهیلات و کمک هزینه آموزش برای افراد نیازمند

وی از تسهیلات ویژه برای افرادی که نیاز به حمایت دارند نیز خبر داد و گفت: «در طرح سلام، افراد نیازمند یا از گروه های هدف سازمان بهزیستی می توانند از کمک هزینه های آموزشی بهره مند شوند. این تسهیلات از محل اعتبارات برنامه در استان ها تأمین می شود.»

غفاری افزود: «اجرای این برنامه در راستای ارتقاء سلامت روان جامعه و کاهش آسیب های اجتماعی است و انتظار می رود با مشارکت فعال مردم و نهادهای مختلف، گامی مؤثر در بهبود کیفیت زندگی افراد برداشته شود.»

طرح، تقاضای خود را برای دریافت خدمت در محله ثبت کنند، هر یک از کانون های مورد تایید ارائه خدمات توسط کمیته استان (علاوه بر مراکز مشاوره) ظرفیت خود را در سایت نام برده اعلام می کنند و فرد می تواند محل و زمان دریافت خدمت را تعیین کند.

شیوه مشارکت مردم و نقش محله ها

مدیر کل دفتر مشاوره روانشناختی افزود: «یکی از ویژگی های طرح سلام، مشارکت مردم در گسترش آموزش هاست. افراد شرکت کننده می توانند با اطلاع رسانی به دیگران در محله های خود، در توسعه این دوره ها نقش داشته باشند. علاوه بر این، استفاده از ظرفیت های صدا و سیما، شهرداری ها و فرمانداری ها نیز برای اطلاع رسانی

هدف گذاری و گروه های هدف

وی گفت: گروه های هدف در این برنامه شامل تمامی اقشار جامعه و نیز گروه های خاص همچون فرزندان سازمان بهزیستی، دانشجویان تحت پوشش این سازمان و زنان سرپرست خانوار. به صورت خاص از خدمات این طرح برخوردار می شوند.

فرایند درخواست خدمت و ارائه دوره های آموزشی

وی درباره نحوه دریافت خدمت توضیح داد: «افراد متقاضی شرکت در دوره های آموزشی مهارت های زندگی می توانند با مراجعه به مراکز مشاوره تحت نظارت سازمان بهزیستی که آموزشگران مورد تایید برنامه را دارند، ثبت نام کنند. همچنین در طرح سلام متقاضیان می توانند از طریق ثبت نام در سایت معرفی شده مربوط به

یکی از ویژگی‌های طرح سلام، مشارکت مردم در گسترش آموزش‌هاست. افراد شرکت‌کننده می‌توانند با اطلاع‌رسانی به دیگران در محله‌های خود، در توسعه این دوره‌ها نقش داشته باشند. علاوه بر این، استفاده از ظرفیت‌های صدا و سیما، شهرداری‌ها و فرمانداری‌ها نیز برای اطلاع‌رسانی به عموم مردم در نظر گرفته شده است

بازدیدهای منظم کارشناسان، بررسی تصادفی پرونده‌های مراجعین و نظرسنجی از افراد دریافت‌کننده خدمات انجام می‌شود. همچنین نظارت بر روند ارائه خدمات از طریق سامانه‌های مختلف سازمانی صورت می‌گیرد تا کیفیت خدمات حفظ شود.

الزامات ارائه خدمت روانشناختی و مشاوره

غفاری در پایان به الزامات لازم برای ارائه خدمات روانشناختی و مشاوره اشاره کرد و گفت: «شناسایی ظرفیت‌های محلی برای مراکز مشاوره، جذب مشاوران داوطلب متخصص، رعایت استانداردهای تخصصی در فضای ارائه خدمات و ثبت دقیق اطلاعات در سامانه جامع مشاوره از جمله الزامات اساسی در این طرح است.»

استفاده از ظرفیت‌های محله

غفاری همچنین به ظرفیت‌های محلی اشاره کرد و افزود: «برای بهبود کیفیت و کمیت خدمات روانشناختی، می‌توان از فضاهای موجود در محله‌ها، مدارس و کانون‌ها برای برگزاری جلسات مشاوره استفاده کرد. (این امر تنها در صورت تایید توسط بهزیستی میسر است) این کار می‌تواند دسترسی به خدمات را برای افراد آسان‌تر کرده و هزینه‌ها را کاهش دهد.» غفاری تاکید کرد که تمامی خدمات به صورت حضوری یا تلفنی قابل ارائه هستند و بسته به نیاز افراد می‌توانند از خدمات به صورت غیر حضوری نیز بهره‌مند شوند.

پایش و ارزیابی خدمات

مدیرکل دفتر مشاوره روانشناختی در ادامه توضیح داد که پایش و ارزیابی خدمات از طریق

کمیته مهارت‌های زندگی استان‌ها

او تاکید کرد که تمام مراحل طراحی، اجرا و ارزیابی برنامه تحت نظارت کمیته مهارت‌های زندگی استان‌ها قرار دارد تا از کیفیت و اثربخشی دوره‌ها اطمینان حاصل شود.

هدف‌های کلیدی خدمات روانشناختی و مشاوره

غفاری گفت: هدف از ارائه این خدمات، علاوه بر افزایش ضریب نفوذ و دسترسی به خدمات روانشناختی، ارتقاء سلامت روان در سطح جامعه است.

غفاری افزود: «خدمات روانشناختی نه تنها به افراد کمک می‌کند که از مشکلات روانی پیشگیری کنند، بلکه در مواقعی که مشکلات روانشناختی به وجود می‌آید، می‌تواند به درمان و بهبود شرایط کمک کند.»

معاون توانمندسازی و رفاه اجتماعی مرکز توسعه کار آفرینی اشتغال و توانمندسازی سازمان بهزیستی خبر داد:

اجرای طرح سلام برای توانمند سازی نوجوانان و جوانان

گروه‌های هدف و گستره خدمات

معاون توانمندسازی سازمان بهزیستی با اشاره به گروه‌های هدف این طرح گفت: «گروه‌های هدف این طرح شامل نوجوانان و جوانان ۱۳ تا ۱۸ ساله هستند که در این سن، نیاز به هدایت تحصیلی و شغلی دارند. طرح سلام در تلاش است تا در این بازه زمانی مهم زندگی فردی، به افراد کمک کند تا استعداد های خود را شناسایی کرده و مسیر آینده‌شان را با دیدی روشن‌تر انتخاب کنند.»

مزایای مشارکت افراد در طرح سلام

ستاری در خصوص مزایای مشارکت افراد در این طرح گفت: «با شرکت در این طرح، افراد نه تنها به شناخت دقیق‌تری از خود دست خواهند یافت، بلکه از نظر شغلی، تحصیلی و مهارتی به خودباوری بیشتری خواهند رسید. درواقع نتایج آزمون‌ها به آنها کمک خواهد کرد تا در انتخاب شغل و تحصیل موفق‌تر عمل کنند و مهارت‌های فردی‌شان را توسعه دهند.»

استفاده از ظرفیت‌های محلی برای توسعه خدمات

ستاری همچنین به استفاده از ظرفیت‌های محلی برای ارتقای کیفیت و کمیت خدمات اشاره کرد و گفت: «محلات و مناطق مختلف می‌توانند در فاز تکمیلی طرح، یعنی در توسعه مهارت‌های نرم و حرفه‌آموزی، مشارکت داشته باشند. این همکاری‌ها می‌تواند با استفاده از امکانات موجود در محلات و رایزنی با سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، به بهبود کیفیت خدمات کمک کند.»

نظارت و ارزیابی خدمت

وی در خصوص نظارت و ارزیابی خدمت افزود: «تمامی نتایج و تحلیل‌ها به صورت آنلاین قابل رصد و ارزیابی است. همچنین نظارت بر اجرای طرح هم از طریق ادارات کل بهزیستی استان‌ها و هم از ستاد بهزیستی کشور صورت می‌گیرد تا این طرح به بهترین نحو ممکن به اجرا درآید.»

طرح «سلام»، برنامه‌ای نوین از سوی سازمان بهزیستی، باهدف توانمندسازی نوجوانان و جوانان ۱۳ تا ۱۸ ساله در سراسر کشور، به مرحله اجرا درآمده. این طرح از طریق ارزیابی جامع استعدادها، علایق و ویژگی‌های شخصیتی افراد، به آنها کمک می‌کند تا مسیر درست تحصیلی و شغلی خود را شناسایی کنند. به گفته **کاظم ستاری**، معاون توانمندسازی و رفاه اجتماعی سازمان بهزیستی، این طرح از ابزارهای آنلاین و آزمون‌های تخصصی برای هدایت تحصیلی و شغلی استفاده می‌کند و تلاش دارد تا با ایجاد بستری علمی و استاندارد، مهارت‌های فردی و شغلی نوجوانان را بهبود بخشد. کاظم ستاری، معاون توانمندسازی و رفاه اجتماعی سازمان بهزیستی، طرح «سلام» را به‌عنوان یکی از برنامه‌های کلیدی سازمان بهزیستی دانست که با هدف توانمندسازی، استعدادیابی و توسعه مهارت‌های فردی در میان نوجوانان و جوانان به مرحله اجرا درآمده است. وی در خصوص اهداف اصلی این طرح گفت: «طرح سلام باهدف ارزیابی جامع افراد و شناسایی استعدادها و علایق آنان در حوزه‌های تحصیلی، شغلی و مهارت‌های فردی اجرا می‌شود. بنابراین مادر تلاش هستیم تا با فراهم آوردن ابزارهای علمی و استاندارد، نوجوانان و جوانان را در مسیر صحیح هدایت تحصیلی و شغلی قرار دهیم.»

مراحل اجرایی و فرآیند درخواست خدمت

ستاری توضیح داد: «فرآیند درخواست خدمت در طرح سلام از طریق معرفی و ثبت‌نام افراد توسط ادارات بهزیستی استان‌ها انجام می‌شود. پس از ثبت‌نام، افراد می‌توانند در آزمون‌های تخصصی شرکت کرده و با تکمیل آزمون‌های شخصیت‌شناسی، هوش گاردنر، رغبت‌سنجی هالند و رفتارشناسی دیسک، نتایج تحلیل آزمون‌ها را مشاهده کنند.»
وی افزود: «این طرح به صورت آنلاین و از طریق ابزارهای الکترونیکی انجام می‌شود و افراد در شرایط زمانی و مکانی منعطف می‌توانند از خدمات موجود بهره‌برداری کنند.»

توانمندسازی از طریق شناسایی استعدادها و توسعه مهارت‌ها

کاظم ستاری ادامه داد: «هدف این است که افراد معرفی‌شده از طریق ارزیابی‌های جامع، استعدادها، علایق و ویژگی‌های شخصیتی خود را شناخته و در نتیجه، هدایت تحصیلی و شغلی مناسبی برای آنها ارائه شود. همچنین در این فرآیند، توسعه مهارت‌های پایه و نرم، تغییر نگرش‌ها و کاهش وابستگی به حمایت‌های اجتماعی از دیگر اهداف اصلی است.»

چشم‌انداز آینده

کاظم ستاری در پایان تصریح کرد: «ما در سازمان بهزیستی بر این باور هستیم که طرح سلام می‌تواند گامی مؤثر در جهت توانمندسازی افراد جامعه به ویژه نوجوانان و جوانان باشد. این طرح می‌تواند به عنوان الگویی موفق در ارتقای توسعه فردی و شغلی در سطح محلات و استان‌ها مورد توجه قرار گیرد.»

معاون مرکز پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی:

تسهیلگری فرایند توانمندسازی مردم محلی در طرح «سلام»

تسهیلگر باید به گونه‌ای عمل کند که مشارکت اجتماعی و تفکر جمعی در محله نهادینه شود و پس از خروج اواز محله، این جریان خودجوش و پایدار باقی بماند، نه وابسته به حضور فرد تسهیلگر

است. قدرتی که در قالب توانایی تفکر جمعی، تصمیم‌گیری در مسائل مرتبط با خانواده و محله و افزایش تاب‌آوری اجتماعی نمود پیدا می‌کند. برای مثال، تبدیل یک محل تجمع زباله که ممکن است به محلی آسیب‌زا برای نوجوانان بدل شده باشد، به یک فضای سالم همچون زمین فوتبال محلی، از طریق مشارکت مردم و حمایت نهادهای محلی، جلوه‌ای از این توانمندسازی است.»

وی می‌گوید: در این مسیر، تسهیلگر باید به گونه‌ای عمل کند که مشارکت اجتماعی و تفکر جمعی در محله نهادینه شود و پس از خروج اواز محله، این جریان خودجوش و پایدار باقی بماند، نه وابسته به حضور فرد تسهیلگر. پایداری این جریان اجتماعی در گرو تبدیل گروه‌های موقتی به انجمن‌ها، نهادهای غیردولتی و سازمان‌های اجتماع‌محور محلی است.

عبدالرضا اسدی تأکید می‌کند: یکی از ملزومات اصلی قدرتمند شدن مردم محلی، آن است که تسهیلگران منتخب طرح سلام آموزش‌های لازم را دریافت کنند و اختیار و اراده حل مسائل را به خود مردم محله واگذار نمایند. تسهیلگران باید از بدو ورود، زمینه توسعه ظرفیت‌های محلی را فراهم و همزمان خروج مسئولانه خود از محله را نیز مدنظر قرار دهند.»

وی بیان می‌کند: تسهیلگر باید مردم را در جایگاه بالاتر ببیند، قدرت تفکر و تصمیم‌گیری را به آنان منتقل کند، قلم آموزش را به دست خود مردم بسپارد و از یک‌سویه‌گویی و تعیین تکلیف برای جامعه محلی پرهیز نماید. اصل گوش‌دادن فعال، تحلیل مسائل با مشارکت مردم و احترام به اراده جمعی، از ارکان اصلی کار تسهیلگری در مسیر توانمندسازی و تغییرات پایدار اجتماعی و محیطی به‌شمار می‌رود.

آنطور که **عبدالرضا اسدی**،

معاون مرکز پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور باور دارد؛ یکی از اصول کلیدی در تسهیلگری طرح «سلام»، توجه ویژه به اقشار و افرادی است که پیش‌تر به دلایل مختلف از مشارکت اجتماعی دور مانده‌اند یا در حاشیه فرایندهای تصمیم‌گیری قرار داشته‌اند. این افراد در اولویت مداخلات محله‌محور قرار می‌گیرند.

به گفته عبدالرضا اسدی، نقش اصلی تسهیلگر در این فرایند، انتقال قدرت واقعی به مردم محلی

تسهیلگری در طرح «سلام» فرایندی بنیادین و تحول‌ساز است که در آن مردم محلی توانمند می‌شوند تا با تکیه بر قدرت تفکر، تصمیم‌گیری، حل مسئله، خلاقیت و ابتکار عمل، مسیر توسعه اجتماعی و محیطی محله خود را به‌دست گیرند. در این فرایند، انتقال ابزارهای فکری و عملی به مردم محلی صورت می‌گیرد تا بتوانند به صورت گروهی و مشارکتی، اولویت‌ها و نیازهای واقعی خود را شناسایی کرده و برای حل آن‌ها بهترین تصمیمات را اتخاذ کنند.

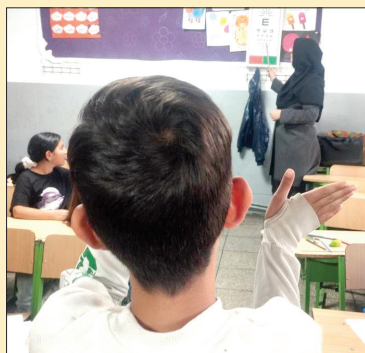

ارتقای سلامت اجتماعی از طریق مشارکت ملی و محلی

تقویت مهارت‌های فردی، حمایت‌های روانی، اجتماعی و اقتصادی برای تقویت بنیان خانواده، و به کارگیری ظرفیت‌های مردمی در اجرای خدمات اجتماعی از طریق جذب و سازماندهی داوطلبان اجتماعی.

تعامل میان ستاد، استان‌ها و شبکه داوطلبان، ستون اصلی موفقیت طرح «سلام» است. حضور فعال مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد در کنار حمایت‌های تخصصی ستاد باعث شده است که طرح «سلام» به یک جریان اجتماعی اثرگذار و پویا تبدیل شود.

طرح «سلام» امروز نه تنها یک برنامه اجرایی، بلکه الگویی زنده برای تلفیق سیاست‌گذاری ملی با اجرای محلی و مشارکت مردمی است. این طرح با اضافه شدن خدمات جدید، روز به روز دامنه گسترده‌تری از جامعه را دربر می‌گیرد و توانسته است نقش موثری در ارتقای سلامت اجتماعی ایفا کند.

این سطح شامل برگزاری نشست‌های تخصصی، طراحی بسته‌های آموزشی و ایجاد هماهنگی میان استان‌ها است تا انسجام و یکپارچگی طرح به درستی حفظ شود.

در سطح استانی، دفاتر بهزیستی استان‌ها مسئول ارائه خدمات طرح «سلام» به جامعه هدف هستند. این خدمات با استفاده از ظرفیت شهرستان‌ها، شبکه‌های داوطلبی و همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد به افراد نیازمند ارائه می‌شود. استان‌ها از تجربه‌های محلی بهره می‌برند و شیوه‌های نوینی از خدمت‌رسانی را به کار می‌گیرند تا دامنه خدمات گسترده‌تر شود.

یکی از نقاط قوت طرح «سلام»، قابلیت توسعه‌پذیری آن است. خدمات این طرح به صورت مرحله‌ای به استان‌ها معرفی می‌شود و بر اساس نیازها و ظرفیت‌های محلی، حوزه‌های تازه‌ای به آن افزوده می‌گردد. این رویکرد موجب می‌شود که این طرح در پاسخ به تغییرات اجتماعی و نیازهای مردم، منعطف و پویا باشد.

برخی از خدماتی که در طرح «سلام» ارائه می‌شوند عبارت‌اند از: شناسایی و پرورش استعدادها در میان کودکان و نوجوانان به منظور توانمندسازی نسل آینده، ارائه خدمات توانبخشی مبتنی بر جامعه (CBR) در بستر محلی برای افراد دارای معلولیت و خانواده‌های آنان، اجرای طرح‌های غربالگری و ارزیابی سلامت بینایی کودکان و نوجوانان، برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حوزه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و

فرانک کامرانی

کارشناس کشوری طرح سلام

طرح «سلام» یکی از برنامه‌های نوآورانه و ملی سازمان بهزیستی کشور است که با هدف ارتقای سلامت اجتماعی و تقویت سرمایه‌های اجتماعی در منطقه ۴ تهران و سراسر کشور در حال اجراست. این طرح بر اساس یک ساختار منسجم و دو سطحی طراحی شده است که شامل دو بخش ستادی و استانی می‌شود تا هم سیاست‌گذاری کلان و هم اجرای میدانی را پوشش دهد. در سطح

ستادی، معاونت‌های تخصصی و کارشناسان طرح مسئولیت سیاست‌گذاری، تدوین دستورالعمل‌ها، طراحی مدل‌های اجرایی و نظارت بر کیفیت خدمات را بر عهده دارند. اقدامات کلیدی در

برنامه کشوری پیشگیری از تنبلی چشم در کودکان ۳ تا ۶ سال

هنگام مراجعه،
شناسنامه‌ی کودک را به
همراه داشته باشید.

تشخیص به موقع تنبلی چشم، راهی موثر برای پیشگیری از کم بینایی و نابینایی کودکان

مکان: پایگاه‌های غربالگری بینایی واقع در سراسر کشور مندرج در سایت سازمان

www.behzisti.ir

سازمان بهداشتی کشور

برای مردم برای به زیستن

#برای_مردم_برای_به_زیستن #برای_مردم #برای_به_زیستن

www.behzisti.ir